

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛВТОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛВТА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Оюм

Культура учреждениялагъа ахчаны ким бёллюкю?

Къоз арты сессияда РФ-ни Къырал Думасы депутатылары, «Россий Федерацияда культураны юсюнден» закону проектин сюзюм, къабил этерикери белгилениди. Аны Къулырга жаны битеу комитет курулологияны российли институту бла бирге жаращдырды. Быллай закону хазырларга эртенде да керек болуп тура эди, нек дегенде бу сфераны ишину куруу жаны бла праволу акт 1992 жылда къыбыл этилген эди. Ол жашауда бардырлыган заманы ичинде анга бир къуаум турленгенге эмда къошакъла кийрилингиле, экспертле айтханына керек, не жаны бла да эски болганды эмда бюгонню эжау болумлага келишиеме.

Жагъу закону жаращдырдында, биринчиден, культураны къалай аныгъалтырга болукжуд деп сазыш этерге тошгенди. Озган емюрно 80-чи жылларда анга, литературадан бла искусстводан сора, тереле эмда адеп-къылыкъ да кийрилген эдиле. Бюгоннюнде, специалистле оюм эттенде, анга бютонда кеп магнасы берилерге тийишликди, культура жалаанда отраслини кесинде болган ишле дерекчелик къалмай, анга къаралда бардырлыган битеу социальный эм экономика бла байламлы программалар да къошарга керекдиле.

«РФ-де культураны юсюнден законны мурадорун» (7-чи статьясы) 2009 жылда толтурулу этилген эдиле. Алада къаралда болган битеу экономика, экология, социальный, миллет программалага эмда ол жаны бла проектелге бла планлагъа

культура къа къарам кийрилерге борч салынган эди. Болсада бу жорукъ ишлемеди. Юлгоге, элени айнтыу жаны бла федеральный программада культурадан башха битеу сферала да эсте алындыла. Российли «аш-азыкъ четенин (потребитель) жаращдырдындауа, аны ичинде белгиленген къорандан культурагъа жалаанда 5 процент белгиледи.

«РФ-де жер-жерли самоуправленины ишину куруу битеули принципленни юсюнден» 131-чи номерли Федеральный закон сазгъанмай къалырга жарамайды. Анда айтханына тийишликдиле адамланы солларын куруу, алауны культура учреждениялауны жумушлары бла жалчытуу элени бла шахарланы башчыларыны жуаппытыгына берилгенди. Администрацияла культура учреждениялагъа ахчаны кеслери берирге борчлудула.

Алай алауны бюджетлеринде къызыкханы хатасындан Культура ююмени, клубланы ишлерни жалчытуу, тийишли оборудование сатып алырга, ишчилеге ахча тейерча, мекяны ичинде ремонт ишле бардырчыра эм басуула бардырлыган битеу финансал табаргъа къыбылды. Аны бла бирге бу учрежденияланы ишлерини даражаларны тошюрорге жарамайды. Миллет тилени айнтыу, халкыны адет-терелени тийишликдиле сакълау эм айнтыу иш аладан башланганын белгилерге тийишликди.

Акъры 2-чи бетдеди.

ФОРУМ

Мамыр урунуугъа итинуулук

Къабарты-Малкъарны делегациясы Республиканы Правительствосуну Председатели заместители Уналаны Казими башчылыгында «Юг Осетия Республикасы» хайырлы экономиканы юсю бла шведоголию къыралы къурау» деген ат бла 20-чи сентябрьде Цхинвал шахарда бардырлыган биринчи россей-югосетин форумга къатышханды.

«Юг Осетия Республикасы» делегациясы алгъандан сора мамыр урунуу жолу бла барды, ол неден да бек экономика байламлыкъланы айнтыуырга, тшы къыраллы инвестицияланы хайырлантырга, олтуруу къошулукъ халланы жорукторге сазды.

Уллу жыйылууна итгорууна керек, завление къабил этилгенди. Анга къатышхандуу форумда РФ-ни Президентини Администрациясыны башчысы Сергей Нарышкин таматалкъа этгенди. Аны ишине 300-ден артыкъ адам – политикле, къырал органланы келечилери, предпринимательле, экспертле, журналистле, къатышхандыла.

Уналаны Казим белгилегенде, бу форумуна баш темасы – къыралла аралы, бек алгъауа, экономиканы сферасында бирге ишлеуно перспективалары

КъМР-ни Президентини бла Правительствосуну пресс-службасы.

Хурметли жамаяу!

Бир порлю сылтау бла саз «Заманнга» жазыламай къалгъан эсегиз, халны тозетирге амал барды. Жазылууно 28-чи сентябрьге дер жаращдырсагъыз, газетибизни 1-чи октябрьден алып башларыкъсыз.

Юч айгъа жазылууно багъасы 178 сомду.

Бизни индексбиэ - 51532

ПАРТИЯ ЖАШАУ

Арсен Каноков «Единая Россияны» съездине къатышырыкъды

Къабарты-Малкъарны делегациясы битеуросей «Единая Россияны» 23-24-чи сентябрьде Москвада болукъ XII съездине къатышырыкъды. Республиканы уллу делегациясына КъМР-ни Президентини, партианы Бийик советини членни Арсен Каноков башчылыкъ этерикди. Дагында съезде РФ-ни Къырал Думасыны депутаты Юрий Васильев, тогуз делегат эм чакъырылгъанладан онки адам барлыкъдыла.

Съезде РФ-ни Президентини Дмитрий Медведев эм партианы лидери, премьер-министр Владимир Путин селеширдикле. Жамаяут-политика эм социально-экономика болумланы юсюнден кеслери оюмларын партианы, Битеуросей халкъ фронтуну, жамаяут организацианы келечилери, торлю-торлю сфералада жетишиле болдурган адамла да айтырдыкъдыла.

Съездини ишени биринчи конюнде, 23-чю сентябрьде, алты секция ишлерикди. Биринчи секция «Гражданское общество, партнёрство и справедливость», экинчиси «Социальная политика – к новым стандартам» деген темалагъа жораланырыкъдыла. Андан сора да, съезде секцияла «Новая экономика», «Народ против коррупции» деген темаланы сазерикдиле. «ЖХХ» темауа хар кимге да керекли сайылик тема болганын ючюн аны юсюнден саз экинчи секцияда барлыкъды. Алтынчи секция уа кесини иш «Продовольственная безопасность» деген темалагъа жораланырыкъды деген аргапромышленность политиканы юсюнден барлыкъды.

Съездини биринчи конюнде ише 1300 делегат къатышырыкъдыла. Пленар жыйылууна алында Владимир Путин бир неча секциягъа

барлыкъды. Ол кон Халкъ программаны болумлары сазлолукдиле. Дагында къошакъ предложениела айттылыкъдыла, болумланы модераторлары оюмлары эсте алынырыкъдыла. Андан сора да, съездини биринчи конюнде устав мардалагъа къаралдыкъды, башха айтханда, партианы членлери болмагъан кандидатураланы юсюнден айттылыкъды.

Съездини экинчи конюнде РФ-ни Президентини Дмитрий Медведевни эм Владимир Путинни селешуиери болукъдыла. Ол кон дагында экинчи тийишлиликде россей тизмеге кирлик адамланы, партианы Къырал Думаны алтынчы айырулагъа барлыкъ адамларын кёргозтуу тамаланларыкъды.

КъМР-ни Президентини бла Правительствосуну пресс-службасы.

КЕНГЕШ

Къышха - хаппа-хазырлыкъ

Къабарты-Малкъар Республиканы предпритияларын бла организациларын 2011-2012 жылкыны ючюн артыкъ-къыш кезиюне хазырлау жаны бла республиканы комиссияны жыйылуу болганды. Анда белгиленгенине керек, жашуу журт-коммунальн жыйылуу ол кезиде хайырланчыла халгъа келтируу бюгонлюкге 96,4 проценти. Ол санда жашуу фонд, жыйыу эм суу ыла, торлю-торлю насос станцияла дегенге эм башха объектелде бу ишле хазна къамай болула турдыла.

КъМР-ни Правительствосуну быйшы июнь айкыны алында къыбыл этген «Къабарты-Малкъар Республиканы предпритияларын бла организациларын 2011-2012 жыллада ючюн арты-къыш кезиге хазырлау юсюнден» бегимине тийишлиликде республиканы муниципальный районларыны бла шахар округларыны администрациялары бла бармапны къолайлыгъан калгъанча ахча бюлюп, керекли ишлени бардырыу тургъандыла эм бусугъата да алай. Болсада бу бегимге керек администрацияла жашуу фонду эм жыйылуу бажчытуу предпритияланы къышха хазырлыкълары юсюнден

паспортланы биринчи октябрьге дер КъМР-ни Курулуш, архитектура эм жашуу журт-коммунальн молк министрствосуну берирге, андан сора да, биринчи октябрьден котельняны сынау халда ишлени кёргоге керекдиле.

Жыйылуу бла жалчытуу предпритияланы юсюнден айтханда, алауны инфраструктуралары 56 проценти дер тозураддыла. Бусугъата басымга тезагъалануу жыйылуу баргъаула предпритияланы бла организацианы келчери бла алышындырыла турдыла. Суукъ суу баргъан ылазда ол жаны бла тийишли ишле этиледиле.

Сезос, бийик къаты койде лифтле адамланы ачуларын къозгъатган затладан бирдиле. Ол бузулуп ишлемей тохтаса, саз ючюн, тогузулуучуну эжагъала жашууу адамлагъа берген къылай къыбын болганын айтмакъ да аныгъарчыды.

Лифт молк бла керешуу - ол багъа тургъан ишди эм хайырланганды. Ол къоюнулу жумушу. Аны себепли районланы бла шахарланы администрацияла ол затха эчки эс бёлге бююругъанды кенгешче. Шагъ тарихле бла айтханда, 2008 жылда

- 34, 2009 жылда 14 лифт алышындырылгъандыла. 2010 жылда уа эчки жангыртылынгандыла. 50-си да алышындырылгъандыла. Алай ишле мындан ары да бардырылыкъдыла.

Республиканы промышленность предпритияларында да КъМР-ни башда айтханды бегимине тийишлиликде келе турган къыш кезиге хазырлауу да иги бардыр дегенде эм ала биринчи октябрьге бошларгъа керекдиле деп борч салынганды.

Жыйылуу энергетика комплексини битеу бюлюкери да бу калгъанын тир бардырыдыла. Электрогенерация къышха хазырлауда бек биринчи эс токъ баргъан ылазына тазалауа, хата шюрмез ючюн, алгъа орнатылган оборудованиланы тоз ишлеулерине къурау дегенге эм башха жумушлагъа бурулды. «Каббалгъаз» акционер общество да ючюн арты-къыш кезиге къылай хазырланганына эм бусугъатха дер къылай бир ишле этили бошларгъаны юсюнден да кенгеш къатышхандыла информация берилгенди.

Созюлген вопроу юсюнден кенгешче тийишли оюу этилгенди.

ЗУБИР УЛУ Х.

Пресс-конференция

Александр Сокуров:

Адамланы жанларын байкъыландырыргъа керекди

Жыйрманчы сентябрьде Венеция шахарда бардырлыгъан «Фауст» деген фильмин ючюн баш сугъамы алау режиссёр Александр Сокуров Къабарты-Малкъар къырал университетде журналистле бла тюбешгенди. Пресс-конференцияны алында КъМКЪУ-ну ректору Барсоби Карамурзов кинорежиссёрну алават жетишими бла алгъышлаганды. Биз бла журналистле анга соруула бергендиле.

Акъры 2-чи бетдеди.

«Фаусту» найгъаныгъызын баш сылтауу седи?

«Фауст»-тетралогиямы ахыр кесегиди. «Молох», «Телец», «Солнце»-алагъа да кеп заман кетгенди, кеп къыбын салынган эдиле. Саз ючюн, «Солнце» деген фильмин Японияда алгъаныбызда, архивле бла ишлерге керек эди, анда уа керекли кеп документе жашырын халда сакълануу эдиле.

«Фаусту» юсюнден айтханда, озгъан емюрно жыйрманчы жыллардан бери бу чыгарма бла ишлерге бир режиссёр да базынмагъанды. Мен Гёте-нин текстине уллу хурмет этеме, аны бла бирге былай айтыргъа

суюеме:фильмде Фауст-адамды, Гётеде уа ол мифди. Менде ол адам болганы себепли аны атасы да барды. Бу персонажны мен къурагъанма.

«Сиз бир интервьюгъузда Фауст шайыно жашау, Ибигимге саттаргъа затты болукъ тойлоу эди дегенсиз. Шёндого адамны жаны жокуму?»

«Фауст Ибигимге жанын сата эди... бусугъата уа адамланы жанлары бек жарпылардыла. Ин жашуу, тин жашуу къарысуудула. Совет жылда бла тентгештиргенде, халкыны культураны алашагъа тошгенди.

«Фильмин Россейде не заманда кёргозторюкдиле?»

«Аны прокатда къадары манга мен сейир тойлоуду... Баям, жуукъ заманда «Фауст» биринчи каналда кёргозторюк болуу, анда ишленген фильмге сейирлери болгъанларын билдиргенди, кинофестивальда хорламлы бла да алгъышлагъандыла. Кимге керекди «Фауст»? Быллай фильмеге къаргъанланы саны бек азды.

Жангылыкъла

Жетишим Мокъланы Шамил - Россейни чемпиону

Россейни Правительствосуну Финанса академиясыны студентги къашататуу жаш Мокъланы Шамил жаш башында Подольск шахарда бел бауладан тутуп жыгъышудан Халкъла аралы турнирде биринчи жерни алгъан эди. Аны къарындашы Мусса да, эркин стильде жыгъыша, анда чемпион болганды.

Эчки хетемлик бла КъМР-ни бел бауладан тутуп жыгъышудан жыйымдыкъ команда сыны тамата тренери Жагонлары Юрий 15-17-чи сентябрьде Челябинскде болгъан Россейни чемпионаты бардырлыгъан эм анда Шамил Россейни чемпиону болганын билдиргенди.

Финальгъа тошур ючюн, анга къарындашы Мусса бла тюбешген тошгенди. Анда уа Къарачай-Черкесден 2009 жылда дунияны чемпиону Татаркулланы Ахмет да сержишгенди. Былтур Шамил анга хорлаткан эди. Алай бу жол ол анга бир онг да бермей къытханды.

Энди Мокъа уллу дунияны Бишкекте бардырылыкъ чемпионатында Россейни хурметин къоруларгъанды. Москвада Шамил тренер Адиб Валиевме жаруу этеди.

Россейни чемпионатында жемталачы Мурзабек Мисостов, 100 килограммдан аслам аурулукда эрише, доммакъ майдап къытханды. Фоксана Кувантова да (58 кг.) ючюнчо жерни алгъанды.

ХОЗАЛАНЫ ОТАМИ. Сурата Мокъланы Шамил.

Торлену Тутмакъла къууатлы общежитлеге кечгендиле

Россейни жуаула тартылгъанлары терсликлерине жолукъдуруу Федеральный службасыны Къабарты-Малкъар Республикада управленисыны колонияларында-тоселениларында эчки жангы общежит хайырлантырырга берилгенди. РФ-ни уголовный-толутуруу системасын 2020 жылгъа дер айнтынуу концепциясына тийишлиликде эм аны жангыртинуу келеринде 2010 жылны ахырында алай оюу этилген эди.

Быллай 16-чи сентябрьде хайырлантырырга берилгенде, алада тутмакъла жашап башларыкъдыла. Бу мекямлада 156 эр ючюн ол 48 тийишуу жашарча жерле бардыла. Ала кеслери да европалы стандартха керекли адырла эм ий керекле бла жалчытынгандыла.

Бюгоннюнде колония-поселение-5-де бир-бир мекямлыла жамалгъауу халда келтириуу жаны бла къурулуу ишле андан ары бардырыдыла. Ала жыны ахырына битерикдиле, хайырлантырырга берилдикдиле.

МАДИНА ЗАБАРОВА. Россейни ФСИН-ни КъМР-де управленисыны пресс-службасы.

Эл молк Иги тирлик алып муратлыдыла

Урван районда «Гриба» атлы италиялы кооперативе бла «КъМР-ни плодотворности» ООО интенсив технология бла всдорюлген алма терек бажча орнатындыла. Анга сегиз гектардан аслам жер блянионганды. Акционер обществону аграроуму Жусен Сомаков билдиргенге керек, июньну алында алмаланы «Грени смит», «Голден» эм дагында эчки торлюлерден эки дюз минг терек салгъандыла.

Сентябрьни ал конлеринде вахта амал бла ишленген италияны специалистле жалгъуу этер ючюн келген эдиле. Бу фильмеге аурулу халда келгендиле, заран салгъа курутла да хата келтиримдиле. Болсада алгъа тийишли сича къараргъа, битеу агротехника ишлени бардырырга керекди. Экинчи жын бай тирлик алыкълыз деп турабыз. Андан сора уа алмаланы бу торлюлерин этта элли гектарда орнатырыкъсыз», деп къошханды ол.

Жандауурлыкъ Кырысузлагъа болушукъла

КъМР-ни Урван элинде къолайлары осал болган эм кеп сабийли юйорлеге болушукъларга жандауурлыкъ марафон бардырылганды. Бу акция терге айланыганды эм не заманда да кеп адамны жанды.

Анча Урван районну жер-жерли самоуправленины советини башчысыны орунбасры Мухамед Каракъуов, МВД-ны район бюлюмонго таматасы Анатолий Сундукъ, Къабарты-Малкъарны мурттиниюну орунбасары Алим Симажев эмда анда жашагъанла къатышхандыла. Селешине адамла итилик этерге, къымынкъда бир бирлерине, къарысузлагъа болушурга керек болгъанларын чертгендиле.

Эл администрацияны башчысы Вячеслав Карданов айтханды, Урванда жашагъанла, предпринимательде да бирге жюз минг сом жыйгъандыла. Ол ача башда айтылган юйорлеге берилгенди. Акцияны чеклеринде жыйылганлагъа «Нур-ет» сабий коллектив концерт кёргозгенди.

РИММА СОКУРОВА, Урван районну жер-жерли администрацияны пресс-службасыны башчысы.

Халаллыкъ эм таза ниетлилик жарыкъ мекям	Жюрегиме тошген кюн
2 бет	2 бет

TV-ны бла радиону келир ыйыкъгъа программалары 3-4 бетле

